

JAARVERSLAG

stichting
MONUMENT & VERHAAL

2023

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	2
2	Over Stichting Monument & Verhaal	2
	a. Algemeen	2
	b. Doelstelling	2
	c. De mensen achter de stichting: bestuur en projectbureau	2
3	Projecten	3
	a. Verhalen van Hollands Buiten, fase I	3
	b. Verhalen van Hollands Buiten - de tussenfase	4
4	Opdrachten	4
	a. Gemeente Wassenaar	4
	b. Dag van het Kasteel	5
	c. Films koloniale geschiedenis	5
	d. Verhalen van de zusters van Bijdorp	5
5	Communicatie en promotie	5
6	Samenwerking	6
7	Inkomsten en fondsenwerving	7
8	Financieel Jaarverslag	8
	a. Algemene noties	8
	b. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat	8
	c. Balans	9
	d. Toelichting op de balans	10
	e. Resultatenrekening	11
	f. Toelichting op de resultatenrekening	12
9	Vaststelling en ondertekening	13

1. INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Monument & Verhaal over 2023. Een jaar waarin het eerste grote project, Verhalen van Hollands Buiten, fase I, werd afgerond met drukbezochte vertelvoorstellingen, filmpremières op diverse locaties en live interviews. Een jaar waarin plannen werden gemaakt voor een vervolg in fase II, uit te voeren in 2024-2026. Het jaar waarin de stichting bovendien diverse interessante opdrachten mocht uitvoeren. En tenslotte het jaar waarin de stichting haar eerste spontane donateur mocht verwelkomen: hartelijk dank mevrouw A. Slootweg! In het onderstaande verslag worden de activiteiten van de stichting beknopt samengevat en legt de stichting verantwoording af voor het beheer van de haar toevertrouwde financiële bijdragen.

2. OVER STICHTING MONUMENT & VERHAAL

a. Algemeen

Stichting Monument & Verhaal is opgericht op 6 mei 2020 en staat bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 77977807. De stichting heeft een Culturele ANBI status.

Het meerjarenbeleidsplan wordt jaarlijks bijgesteld en is te vinden op de website van de stichting.

b. Doelstelling en missie

Stichting Monument & Verhaal heeft ten doel “verhalen van materieel en immaterieel erfgoed te verzamelen en bekend te maken aan een algemeen publiek, om op die manier de geschiedenis van dit erfgoed levend en cultureel relevant te houden voor nu en in de toekomst en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.”

De Stichting verzamelt en maakt verhalen op maat over erfgoed en erfgoedlocaties, en organiseert bijzondere evenementen om deze verhalen te laten horen aan een zo gevarieerd mogelijk publiek. De term ‘verhaal’ wordt daarbij breed ingevuld. De verhalen zijn gebaseerd op historische feiten, op literatuur- en bronnenonderzoek en op gesprekken met mensen die bij dit erfgoed betrokken zijn. Ze worden live verteld op locatie, of vastgelegd in films, geluidsfragmenten en op papier. Gidsen en vrijwilligers worden, waar daar behoefte aan is, getraind zodat ze deze verhalen ook zelf kunnen gaan vertellen. Door dit te doen wil de stichting helpen erfgoed en erfgoedlocaties tot leven brengen en brengt de stichting het vertellen van verhalen, dat als activiteit zelf ook op de lijst van immaterieel erfgoed staat, terug naar plaatsen waar van oudsher ook verhalen werden verteld.

c. De mensen achter de stichting

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestond in 2023 uit drie personen:

- mr. M.Q.M. Ooschot, voorzitter.

Michiel Ooschot was jarenlang jurist bij de rijksoverheid. Michiel is, naast bestuurslid van de stichting, onder meer actief als vrijwilliger bij de Abdij van Egmond.

- drs. J. Duijndam, secretaris
Jannet Duijndam was tot 2023 coördinator cultuurbestel bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zij is, naast bestuurslid van de stichting, onder meer commissielid van de beoordelingscommissie van het Fonds voor Cultuurparticipatie.
- drs. J.M. Flury, bestuurslid
Guerite Flury vervult sinds de oprichting van de stichting tijdelijk de functie van penningmeester. Zij is zelfstandig ondernemer en fungeert binnen Stichting Monument & Verhaal als bureau- en projectcoördinator. In haar vrije tijd is zij o.m. vrijwilliger bij een historische buitenplaats. Uitvoerende taken binnen het kader van deze stichting, waarvoor aparte opdrachten worden gegeven, worden strikt gescheiden gehouden van haar rol als penningmeester.
Nota bene: Op het moment van opmaken van dit jaarverslag is een nieuwe penningmeester togetreden tot het bestuur.

Bestuurswerk is onbezoldigd; alleen aantoonbaar gemaakte kosten ten behoeve van de stichting kunnen worden vergoed. Het bestuur is betrokken, denkt actief mee, maar stuurt 'op afstand'. De bestuursleden evalueren tijdens bestuursvergaderingen of de projecten conform de begroting, plannen, prestatie-eisen en strategie van de stichting verlopen. Zij stellen jaarlijks een jaarplan en jaarbegroting vast en controleren door middel van de jaarrekening. In 2023 is het bestuur tweemaal fysiek bij elkaar geweest voor een reguliere bestuursvergadering en heeft daarnaast digitaal overlegd en besluiten genomen over onder meer jaarcijfers en andere bestuurlijke stukken.

Van de tijdens de bestuursvergaderingen besproken onderwerpen en actiepunten is in notulen verslag gedaan.

Bureau

De dagelijkse gang van zaken bij de stichting wordt georganiseerd en uitgevoerd door de oprichters van de stichting, Janneke Tanja en Guerite Flury. Zij begeleiden en ondersteunen projecten inhoudelijk, administratief en met promotieactiviteiten, en verzorgen het secretariaat voor het bestuur van de stichting. In 2023 werden de ondersteunende taken voor stichting en bestuur onbezoldigd uitgevoerd.

3. PROJECTEN

a. Verhalen van Hollands Buiten, fase I

In januari werd bij de nieuwjaarsreceptie van de Erfgoedtafel Landgoederenzone op 't Huys Dever de film over de Landgoederenzone voor het eerst vertoond. Tussen januari en april 2023 vonden de publieksgerichte vertelvoorstellingen plaats, onder meer op Oud Poelgeest en Vreugd & Rust. Op Ockenburgh. Berbice, 't Huys Dever, Calorama, Keukenhof en Bijdorp werden, naast de verhalenvertellingen, ook de films vertoond in combinatie met een live interview voor publiek.

Met vier cursussen werden de verhalen aan twintig cursisten overgedragen. Voor de cursus werd een speciale reader gemaakt voor alle deelnemende locaties en de cursisten, waarin alle verhalen en achtergrondinformatie over de betreffende locaties zijn opgenomen.

Tijdens de Dag van het Kasteel en Open Monumentendag 2023 waren door Monument & Verhaal opgeleide vertellers actief bij onder meer Koetshuis Ter Horst, 't Hertenhuisje (landgoed

Backershagen), bij de Seringenberg op De Horsten, in Kasteel de Wittenburg, op Berbice en in Kasteel Oud Poelgeest. Ook de films werden op diverse locaties vertoond.

Ondanks enige vertraging kon het project ruim voor de zomer worden verantwoord aan alle betrokken fondsen, waarna de Stichting de toegekende subsidies heeft ontvangen en het project administratief kon worden afgerond.

b. Verhalen van Hollands Buiten - tussenfase

Dit project had als doel de invulling van het project Verhalen van Hollands Buiten, fase II vorm te geven en eerste contacten met potentiële partners te leggen. Van de ideeën die tijdens de uitvoering van fase I opborrelden werd in deze tussenfase een aantal kansrijke opties onderzocht en uitgewerkt. Vervolgens is in overleg met diverse partners een keuze gemaakt: wat willen we in een volgende fase echt uitwerken. Dit resulteerde in het projectplan voor de tweede fase, waarin zijn opgenomen:

- Drie oral history projecten met bijbehorende films.
- Engels ondertiteling van een aantal films; inschatting is dat dit voor zeven locaties wenselijk zal zijn.
- Drie historische verhalen met bijbehorende reader en cursussen.
- Het opbouwen van een netwerk voor de vertellers, zodat zij elkaar blijvend kunnen ondersteunen.
- Een pilot voor een podcast over Hollands Buiten (drie afleveringen).
- Een pilot voor een publieksevenement. In dit evenement zullen drie locaties samenwerken, en komt naast hun eigen verhaal ook het verhaal van de zone als geheel in beeld. Dit plan is in 2023 gepitcht en ingediend bij de Provincie voor een bijdrage uit het Provinciaal Maatregelenpakket 2024. Ook bij diverse andere fondsen zijn aanvragen voorbereid en ingediend, waarvan de aanvragen bij het Cultuurfonds en Stichting Sint Nicolaas Gasthuis nog in 2023 werden toegekend.

4. OPDRACHTEN

a. Diverse opdrachten gemeente Wassenaar

Voor de gemeente Wassenaar heeft Janneke namens de Stichting een vertelcursus gegeven gericht op het vertellen van korte, historische verhalen en anekdotes rond Prins Frederiks Parkenroute. Hierdoor ontstond in Wassenaar een tweede groep vertellers (naast die uit het project Verhalen van Hollands Buiten), die we in principe in fase II ook bij het op te richten Vertellersnetwerk gaan betrekken. Een deel van deze vertellers kreeg nog een extra avond training, gericht op het aanscherpen van de verhalen voor de Dag van het Kasteel.

Verder is, in samenwerking met Carla Scheffer, opnieuw een gecombineerde lezing / vertelvoorstelling gegeven in Voorschoten. Tenslotte heeft de gemeente Wassenaar dit jaar het project rond Prins Frederiks Parkenroute afgesloten met de opening van een gerestaureerd hek bij de hertenkamp. Ter gelegenheid hiervan heeft Janneke een verhaal op maat gemaakt, wat ter plekke verteld is.

b. Dag van het Kasteel

Tijdens de Dag van het Kasteel zijn de verhalen uit Verhalen van Hollands Buiten, fase I op diverse locaties verteld. De Stichting heeft hier publicitair aandacht aan gegeven. Daarnaast zijn met name in Wassenaar wat extra hand- en spandiensten verleend.

c. Films koloniale geschiedenis

Op de website geschiedenisvanzuidholland.nl is uitgebreid informatie te vinden over de geschiedenis van Hollands Buiten. In 2023 heeft het Erfgoedhuis een project gerealiseerd om daar ook informatie aan toe te voegen over de relatie tussen de luxe buitenplaatsen van de Hollandse elite en het koloniale verleden. Naast een serie artikelen van Camilla de Koning was het de wens van het Erfgoedhuis om ook zichtbaar te maken wat je vandaag de dag als bezoeker nog kunt zien van dat koloniale verleden. Stichting Monument & Verhaal kreeg de opdracht om hiervoor vier films te maken, waarin specialisten op locatie vertellen over de zichtbare koloniale geschiedenis in Hollands Buiten. De films zullen naar verwachting in 2024 te bekijken zijn op de bovengenoemde website over de geschiedenis van Zuid-Holland.

d. Verhalen van de zusters van Bijdorp

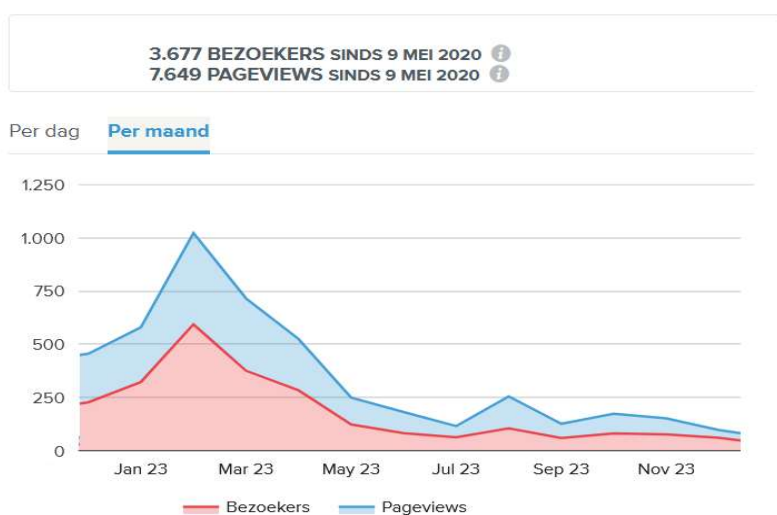
Eén van de oral history projecten in Verhalen van Hollands Buiten, fase I ging over het landgoed Bijdorp en de Congregatie van de Heilige Catharina van Siena, de zusters Dominicanessen van Voorschoten. Deze congregatie nadert haar voltooiing. De zusters waren zo te spreken over het resultaat, dat Stichting Monument & Verhaal in het najaar van 2023 het verzoek kreeg om nog vijf korte films te maken waarin de zusters hun verhalen vertellen over het leven in deze congregatie, en daarbij ook de voorbereidende gesprekken vast te leggen in een audio-archief. Deze opdracht wordt in 2024 uitgevoerd. Er is ook een offerte neergelegd voor het schrijven van een boekje, die opdracht is nog in overweging.

5. COMMUNICATIE EN PROMOTIE

Met wisselende middelen worden relaties, monumentenbeheerders en -eigenaren en de media op de hoogte gebracht van de projecten en producten van de stichting. Door deelname aan de Erfgoedtafel Landgoederenzone houdt de stichting goed contact met diverse bij dit onderwerp betrokken mensen en organisaties, variërend van eigenaren tot onderzoeksbureaus. Verder bouwt de stichting langzaam maar gestaag een mailinglijst op, waar actief berichten aan worden gezonden als er bijvoorbeeld een nieuwe film te zien of een verhaal te horen is.

De stichting heeft een eigen website, www.monumentenverhaal.nl, die sinds de oprichting in 2020 3.677 bezoekers heeft getrokken, en 7.649 pageviews. Er is een duidelijke piek waar te nemen in bezoekersaantallen in de periode dat de films in 2023 online werden geplaatst.

Bezoekers

Website bezoekers statistieken 2023

Verder communiceert de stichting via de diverse sociale media. Dat gebeurde in 2023 vooral als er ook daadwerkelijk iets te melden was en dus met name in het voorjaar, toen presentaties, live interviews en vertelvoorstellingen voor Verhalen van Hollands Buiten, fase I plaatsvonden.

In de komende jaren is het de bedoeling een meer gerichte strategie te ontwikkelen zodat onze volgens vaker iets van ons gaan horen. Aangezien de stichting hier geen budget voor heeft, zal dit voorlopig slechts incidenteel kunnen worden ingevuld.

- De stichting heeft een [LinkedIn account](#) met 137 volgers, grotendeels uit Nederland. Volgers zijn divers, deels uit persoonlijke netwerken van bij de stichting betrokkenen, maar mensen melden zich inmiddels ook spontaan.
- De stichting heeft een [Facebook-pagina](#) met 139 volgers, afkomstig uit binnen- en buitenland. Ook hier melden zich inmiddels spontaan volgers.
- Op de [Instagram-pagina](#) heeft de stichting circa 260 volgers. Het aantal volgers groeide in de periode dat er berichten werden geplaatst rond het project Verhalen van Hollands Buiten, fase I.

6. SAMENWERKING

Samenwerking met koepelorganisaties en samenwerkingsverbanden is voor de stichting essentieel om werkelijk iets toe te kunnen voegen aan het werkveld, draagvlak onder monumentenorganisaties en monumenten beherende instanties en personen. Provincie Zuid-Holland, de Erfgoedtafel Landgoederenzone en Erfgoedhuis Zuid-Holland waren in 2023 belangrijke partners, en zullen dat in de komende jaren blijven. Inhoudelijk en voor de realisatie van projecten zijn alle betrokken personen, stichtingen en beheersorganisaties van individuele monumentale locaties onmisbaar.

Daarnaast werkt de stichting aan samenwerking met verwante organisaties zoals vertelorganisaties en monumentenkoepels en andere maatschappelijk betrokken organisaties.

7. INKOMSTEN EN FONDSENWERVING

Stichting Monument & Verhaal is een relatief jonge stichting zonder eigen kapitaal. Als ANBI stichting is de opbouw van eigen vermogen vanzelfsprekend geen doel, maar een bescheiden verdienmodel is noodzakelijk om de algemene bedrijfskosten (zoals bankrekening, website, boekhouder, bureaunkosten, etc.) te kunnen dekken. Daarom wordt bij opdrachten die via de Stichting lopen een klein percentage aan administratiekosten in rekening gebracht.

De projecten van de stichting worden gefinancierd door middel van projectgebonden fondsenwerving. Dat blijft een uitdaging. Voor het project Verhalen van Hollands Buiten, fase I is het niet gelukt de kosten volledig met externe fondsen te dekken. Het project kon worden uitgevoerd, omdat de opdrachtnemers bereid waren er zelf extra geld in te steken.

Dankzij het eerste project in 2021-2023 kan de stichting zichtbare resultaten laten zien, zodat het voor fondsen beter vatbaar is geworden hoe de stichting aan haar doelstelling werkt. Dit heeft in de loop van 2023 al zichtbaar bijgedragen aan de fondsenwerving voor Verhalen van Hollands Buiten, fase II.

De financiële partners van Stichting Monument & Verhaal in 2023 waren Fonds 1818, de J.E. Jurriaanse Stichting, het De Bander Fonds van het (Prins Bernard) Cultuurfonds Zuid-Holland en Provincie Zuid-Holland. Alle vier droegen ze bij aan het project 'Verhalen van Hollands Buiten, fase I'. Provincie Zuid-Holland steunde bovendien de tussenfase ter voorbereiding van het project Verhalen van Hollands Buiten, fase II. Dit zijn vanzelfsprekend geen inkomsten van de stichting maar projectgebonden bijdragen, die in de balans bij de passiva als reservering zijn opgenomen.

In 2023 zijn subsidieaanvragen ingediend bij diverse fondsen en bij Provincie Zuid-Holland om in 2024-2026 het project 'Verhalen van Hollands Buiten, fase II' uit te kunnen voeren. Door het Cultuurfonds en Stichting Sint Nicolaas Gasthuis zijn in 2023 bijdragen toegekend; van die laatste is de bijdrage reeds ontvangen. Ook dit zijn projectgebonden bijdragen. De reeds ontvangen bijdrage van Stichting Sint Nicolaas Gasthuis is in de balans bij de passiva als reservering opgenomen.

De Stichting heeft diverse opdrachten gekregen: van de Dag van het Kasteel Zuid-Holland, van de gemeente Wassenaar en van Erfgoedhuis Zuid-Holland. Hier is een klein bedrag mee verdiend.

Tenslotte heeft de Stichting dit jaar een donatie gekregen.

8. FINANCIËEL JAARVERSLAG

a. Algemene noties

Stichting Monument & Verhaal zelf is btw-plichtig, maar dat wil niet zeggen dat alle projecten die door de Stichting worden geïnitieerd en uitgevoerd dat ook zijn. Bij losse opdrachten van externe partijen, zoals beschreven in hoofdstuk 4, wordt btw in rekening gebracht. Maar het project Verhalen van Hollands Buiten is bijvoorbeeld een facilitair project dat door de Belastingdienst is beoordeeld als niet btw-plichtig. Dit betekent dat de btw op facturen van derden die onder het project vallen, niet kan worden verrekend. Btw over facturen verzonden door de stichting en facturen van derden voor de stichting die geen betrekking hebben op dit project (de kosten voor de website bijvoorbeeld), kan wel worden verrekend.

De stichting heeft geen materiële bezittingen.

b. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en de schulden opgenomen tegen nominale waarde. De grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat zijn uiteengezet bij de toelichting op de afzonderlijke balanshoofden.

Het resultaat wordt bepaald door de inkomsten te verminderen met de hieraan toe te rekenen lasten, rente en afschrijvingen, gewaardeerd tegen uitgaafprijzen. Ten aanzien van de posten begrepen in het resultaat geldt dat de inkomsten slechts zijn opgenomen indien en voor zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt en dat met verliezen en risico's is rekening gehouden die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar.

c. Balans

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen en overlopende activa		
Vordering omzetbelasting	€ 105	€ 155
	+ _____	+ _____
<i>Totaal vorderingen</i>	€ 105	€ 155
Effecten en liquide middelen		
Banktegoeden	€ 14.572	€ 10.428
	+ _____	+ _____
<i>Totaal effecten en liquide middelen</i>	€ 14.572	€ 10.428
Totaal activa	€ 14.677	€ 10.583

Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Ondernemingsvermogen		
Algemene reserve	€ 58	€ -3.036
Kortlopende schulden		
Reeds ontvangen subsidies/reserveringen	€ 11.591	€
Overlopende passiva / crediteuren / btw	€ 3.028	€ 13.619
	+ _____	+ _____
<i>Totaal kortlopende schulden</i>	€ 14.619	€ 13.619
Totaal passiva	€ 14.677	€ 10.583

d. Toelichting op de balans

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Vordering omzetbelasting		
4e kwartaal	€ 105	€ 155
	+ _____	+ _____
	€ 105	€ 155
Banktegoeden		
Rabobank	€ 14.572	€ 10.428

Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Ondernemingsvermogen		
Algemene reserve	€ 58	€ -3.036
Schulden inzake oprichting		
Lening J.F. Tanja t.b.v. oprichting stichting	€ 0	€ 0
Overlopende passiva		
Reeds ontvangen subsidies*)	€ 11.591	
Crediteuren / suppletie btw	€ 3.028	€ 13.619

*) Dit betreffen in 2023 ontvangen subsidies, geormerkt voor lopende en toekomstige projecten:

Stichting Sint Nicolaas Gasthuis t.b.v. project VvHB-II (2024-2025)	€ 2.000
Provincie Zuid-Holland t.b.v. project VvHB-tussenfase (2023-2024)	€ 9.591

e. Resultatenrekening

	2023	2022
Opbrengsten		
Netto-omzet / subsidies / donaties	€ 53.011	€ 58.124
	+	+
<i>Som van de bedrijfsopbrengsten</i>	€ 53.011	€ 58.124
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk, e.d.		
Kosten uitbesteed werk	€ 15.614	€ 3.811
	+	+
<i>Totaal kosten van uitbesteed werk e.d.</i>	€ 15.614	€ 3.811
Overige bedrijfskosten		
Andere kosten	€ 34.136	€ 56.815
	+	+
<i>Totaal overige bedrijfskosten</i>	€ 34.136	€ 56.815
Financiële baten en lasten		
Kosten van schulden, andere rentelasten en kosten	€ 167	€ 119
	+	+
<i>Totaal financiële baten en lasten</i>	€ -167	€ -119
Exploitantieberekening		
Opbrengsten	€ 53.011	€ 58.124
Kosten	€ 49.750	€ 60.626
	-	-
	€ 3.261	€ -2.502
Financiële baten en lasten	€ -167	€ -119
	+	+
Saldo exploitatieberekening	€ 3.094	€ -2.621

f. Toelichting op de resultatenrekening

	2023	2022
Netto-omzet		
Omzet 9% / 21%	€ 16.150	€ 4.630
Donaties / schenking / subsidies	€ 36.861	€ 53.494
	€ 53.011	€ 58.124
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		
Uitbesteding	€ 15.614	€ 3.811
Andere kosten		
Reserveringen	€ 2.981	€ 0
Project VvHB-I	€ 25.680	€ 56.260
Project VvHB-tussenfase	€ 4.840	€ 0
Algemene kosten	€ 520	€ 450
KvK	€ 10	€ 0
Webhosting	€ 105	€ 105
	€ 34.136	€ 56.815
Kosten van schulden, andere rentelasten en kosten		
Bankkosten	€ 167	€ 119

9. VASTSTELLING EN ONDERTEKENING

Voorschoten, 16 oktober 2024.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

Michiel Ooschot, voorzitter

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'J' followed by several loops and a horizontal line.

Jannet Duijndam, secretaris

Faustino Muñoz Ortiz, penningmeester

Stichting Monument & Verhaal

Thea Beckmanstraat 29

2251 ZL Voorschoten

06-46176281

info@monumentenverhaal.nl

www.monumentenverhaal.nl

KvK nummer: 77977807

RSIN nummer: RSIN 861219806

Bank: ABN AMRO Bank, NL73 ABNA 0137 2338 76

Statutaire vestigingsplaats: Voorschoten